

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea
Decretului-lege nr.118/1990 privind acordarea unor drepturi
persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată
cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate
în străinătate ori constituite în prizonieri**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri (b349/03.07.2019), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/4185/16.07.2019 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D670/17.07.2019,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Decretului-Lege nr.118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fiind vizată majorarea indemnizației lunare pentru persoanele internate abuziv în spitale de psihiatrie sau care au

avut stabilit domiciliu obligatoriu, precum și introducerea unor noi categorii de indemnizații lunare.

Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Precizăm că prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Întrucât propunerea legislativă va avea implicații asupra bugetului de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art.111 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Totodată, sunt incidente prevederile art.15 alin.(1) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la obligativitatea întocmirii unei fișe financiare, cu respectarea condițiilor prevăzute de art.21 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată.

În acest sens, precizăm că, în considerentele **Deciziei nr.331/2019**, Curtea Constituțională a reținut că, *„lipsind fișa financiară (inițială și reactualizată) nu se poate trage decât concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și efectiv, nefiind așadar reală ”*.

4. Referitor la Expunerea de motive, semnalăm că aceasta nu cuprinde informații cu privire la impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani).Totodată, lipsesc și mențiunile cu privire la consultările derulate în vederea elaborării noului act normativ, astfel cum prevede art.31 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare cu privire la structura instrumentului de prezentare și motivare.

5. Semnalăm că Secretarul General al Senatului a transmis spre avizare Consiliului Legislativ, cu adresele nr.XXXV/6705/18.12.2018 și nr.XXXV/2636/07.05.2019, alte două propuneri legislative care conțin intervenții asupra aceluiași act normativ de bază, respectiv b685 din

13.12.2018 și b183 din 24.04.2019, pentru care au fost emise avizele favorabile cu observații și propuneri nr. 241/16.01.2019 și 461/04.06.2019. Menționăm că în prezent, prima propunere este transmisă, pentru dezbateră, la Camera Deputaților, iar cea de-a doua propunere se află, în procedură legislativă, la Senat.

Pentru sistematizarea legislativă, recomandăm dezbateră concomitentă a acestor proiecte de acte normative, în vederea adoptării unui singur act normativ.

6. La art.I, pentru respectarea exigențelor normative, părțile dispozitive ale pct.1 și 2 vor avea următoarea redactare:

„1. Alineatul (2) al articolului 4 se modifică și va avea următorul cuprins:”

„2. După alineatul (4) al articolului 5 se introduc patru noi alineate, alin.(5) – (8), cu următorul cuprins:”

7. La pct.1, referitor la soluția legislativă propusă pentru alin.(2) al art.4, semnalăm că, prin art.40 alin.(1) lit.a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, s-a stabilit că, în perioada 2019-2021, se mențin în plată la nivelul acordat/cuvenit pentru luna decembrie 2018, indemnizațiile prevăzute de Decretul-Lege nr.118/1990.

Precizăm că Senatul a adoptat fără modificări și/sau completări proiectul de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.114/2018, în prezent aflându-se în lucru la comisiile Camerei Deputaților.

La forma actuală, pentru un stil normativ adecvat, sintagma „petrecut în situațiile respective” ar trebui înlocuită cu sintagma **„de internare abuzivă în spitalele de psihiatrie sau de domiciliu obligatoriu,”**

Prin urmare, recomandăm reconsiderarea acestei norme.

8. La pct.2, referitor la textul propus pentru alin.(5) al art.(5), precizăm că nu este realizată legătura cu art.3 alin.(2) din actul normativ de bază, cu privire la posibilitatea sau interdicția cumulării celor două venituri.

De asemenea, cu privire la situațiile enumerate la alin.(5), semnalăm atât ambiguitatea exprimării, ca de exemplu „anchetele securității” ori „răscoale țărănești”, cât și aspectul că unele dintre aceste evenimente nu sunt enunțate la art.1 alin.(1) și (2) din actul normativ de bază, care se referă la principalii beneficiari ai reglementării. În acest din urmă caz, copiii celor decedați în condițiile precizate în textul preconizat pentru alin.(5), ar putea fi beneficiari ai indemnizației lunare pentru un număr mai mare de situații decât cele pentru care, chiar cel care s-a aflat în împrejurările enumerate la art.1 alin.(1) și (2) din Decretul-lege nr.118/1990, este îndreptățit.

În plus, pentru o exprimare adecvată stilului normativ, sintagma „în valoare de 1000 lei”, se va înlocui cu sintagma „**în cuantum de 1000 lei**”.

În consecință, pentru considerentele mai sus precizate, este necesară revederea și reformularea acestei norme.

Referitor la textul preconizat pentru **alin.(6)** al **art.(5)**, semnalăm lipsa de claritate a normei cu privire la indemnizația de care vor beneficia „copiii minori la data la care unul sau pentru ambii părinți s-au aflat în situațiile prevăzute la art.1 alin.(1) și (2)”, respectiv dacă pot opta pentru indemnizația aceluși părinte a cărui indemnizație este în cuantum mai mare. Recomandăm revederea și reformularea acestei norme.

Observația este valabilă și pentru textul preconizat pentru **alin.(8)** al **art.(5)**.

În plus, pentru claritatea normei, propunem ca teza referitoare la posibilitatea beneficiarului de a opta între două cuanțumuri de indemnizații, respectiv cel convenit copilului și cel convenit pentru părintele acestuia, să fie formulată într-o frază distinctă.

De asemenea, pentru o exprimare specifică stilului normativ, sintagma „s-au aflat în atare situație”, se va înlocui cu precizarea ipotezei vizate.

Cele două observații sunt valabile și pentru textul preconizat pentru **alin.(7)** al **art.(5)**.

În consecință, pentru considerentele mai sus precizate, este necesară reconsiderarea integrală a textului și reformularea acestuia.

Referitor la textul preconizat pentru **alin.(7)** al **art.(5)**, pentru o exprimare adecvată stilului normativ, este necesară revederea sintagmei „copii născuți în închisoare, în lagăre, în deportare, în strămutare sau în domiciliu obligatoriu”, în sensul trimiterii la situațiile prevăzute la art.1 alin.(1) și (2).

La textul preconizat pentru **alin.(8)** al **art.(5)**, pentru aceleași considerente, recomandăm revederea sintagmei „copiii născuți după eliberarea părintelui din situațiile ” și reformularea acesteia, spre exemplu în sensul „copiii născuți după **încetarea situațiilor**”.

9. La **art.II**, pentru rigoarea exprimării, având în vedere că intervențiile legislative preconizate de prezenta propunere sunt atât de natura modificării cât și de cea a completării, sintagma „precum și cu modificările aduse”, se va înlocui cu sintagma „precum și cu **cele aduse**”.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr.